

Kiadó-hivatal és intéző iroda:

hova mindenféle levél, pénz-főszólalás, kérdés vagy bármilyen megkeresés intézendő

Kaposvár.

A szerkesztő lakása:

Budapesten: Grand Hotel
Orient, Kaposvárott: Zárda-
utca 8-ik szám.

N É P J O G

A NÉP ZÁSZLÓJA.

Megjelen minden esütörtökön.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben
házhoz hordva:
Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 " — "
Negyed évre 1 " 50 "
Hirdetések főlvetelnek:
helyben a kiadó-hivatalban.
Budapesten Goldberger A.
V. irodájában, szervita-tér 3

Nevenapján!

Kossuth Lajos neve éljen, a meddig egy magyar él!
Gyermek, anyja keblén, altató danában, — ifju, lelkesedve,
nemes buzdításul, — s férfi, gondolkodva, éltető eszmének varázsszavát, egy ragyogó nevet hall és emlit Magyarországszerte.

A mely fakad az ajakról, mint a dal a szívből, illat a virágból.

Ezer év viszontagsága közt nem volt több ily csoda s több ilyen legenda.

Hogy érzelem és gondolat oly egyaránt áthatotta volna a kicsinyt és nagyot. Egy név hallatára, mely fölmerült, kápráztatott és el nem bukott soha, — ott ragyogott, a mint megállt, mint a nap az égen.

... Honnan ez a tünemény?

Mosolygó szép napok nyomán a pusztulás és szolgaság daemona tilt reánk. Nehéz napok voltak. Kezén lánczot, a nyakában jármot czipelt szegény magyar s vad kolosszus térdelt a sebzett, vérzett keblén, ereje és bátorsága fogyatkozva szégyenkezett a nehéz válság után; — jött utóbb új alakulás s „bizalmat ébresztett és öntött oly szívekbe is, mikben a családi bánat és gyász sötét felhőibe ütözködtek az új korszak első sugarai“ — és Kossuth Lajos alakja a hontalan bujdosásban, messze a hazától, mint az égő fákyla, hol rémesen, hol biztatón, hanem megszakítás nélkül világított körül s érdemekben, dicsőségben, szeretetben, tiszteletben megőszült alakja ott állott dicskoszoruzta homlokával szeplőtlenül és megdönthetetlenül mindig, „mint az idők tiltakozó jele“, mely megrázza még egykor bibliai Herkulesként az „új rend“ oszlopait és új világot teremt a fönálló nyomában ...

... Honnan ez a káprázatos tünemény?

Egyszerű a megfejtése nagyon.
„A szikra, mely keblemben pislog, a nemzetem kebelét melegítő tűznek egy szikrája csak“, — mondá Kossuth Amerikában, megkapó szerénységgel, mikor ajkain megbüvölve s a vallásos áhitatnak magasztos nemével csüggtek hallgatói. — „A magyar nép és én egyet érünk, egyet akarunk. Én sem érezni, sem gondolkozni nem tudok máskép, mint a nép érez és gondolkodik. Köztünk nincs és nem is lehet különbség, nem mintha a nép velem volna egy, hanem mert én vagyok egy a néppel!“

TÁRCZA.

Kossuth.

A harcba mentem én is akkor el...
Bár okát sem sejtém, hogy mi lehet;
Tizenbat éves gyermek voltam én —
Csak mentem — és éltettem nevedet.

Atakra fujtak — és én neveték.
Tréfának tetszett az a művelet —
De a huszárak közbevettek, és
Rohantunk mind — éltetve nevedet.

Elvesztett minden. — Hazamentem én,
Atyám szeméből a köny peregett...
És sirtam én is, nem tudám, miért —
De sírva is éltettük nevedet.

Azóta nagyon sok év elhaladt.
A sejtetem előttem eszme lett...
Most értek mindent, mi volt akkor az!
És éltetem én most is nevedet!
TÓTH KÁLMÁN.

Apróságok.

— A Kossuth életéből, —

(dr.) Jeles, híres, de szavait nem igen válogató Kövy, Kossuth egykori tanára Sárospatakon, egy izben érzékenyen megsérté hallgatóit. A diszciplulusok kapták magukat s Kossuth indítványára elhatározták, hogy addig meg nem jelennek Kövy előadásain, míg megfelelő elégtételt nem nyujt nekik. Sok kellemetlen intermezzo után a dolog kiegyenlített. Mikor aztán a kibékült felek az iskola falai közt ismét találkoztak, Kövy némi ümmögés után praelealást e szavakkal kezdte meg:

„A Dominus Kossuthból pedig, ha meg nem javul, még nagy országháborító fog válni.“

Apró emberke korában Kossuth Lajos lezékét vett a fuvolán. Nagy hajlama volt hozzá. Gyümölcsre kapott garaskáit addig-addig kuporgatta, zsongogatta, hogy végre csakugyan egy tilinkót vett rajtuk.

A fuvolát később nem is mindennapi tökélyre vitte s bár a férfikor viharai kivették a hangszert a kezéből, — ma bizonyára kevesen is tudják, hogy Kossuth Lajos az emigráció sanyaru napjaiban, nevezetesen Londonban estenként a személye mint központ körül gyülekező emigránsokkal az ábrándító holdvilág alkalmával kiülven a kertbe, gyakran csaknem éjfélig elandalogva fujta a bánatosnál-bánatosabb danákat, — sírva, szegőn, panaszosan.

Ki tudja, neme még most is kedves régi barát szózata gyanánt hatnának lelkére melancholikus lágy hangjai, ha néha néha fáradt kezébe venné a szép hangszert?..

Gyermekkorában egy kemény téli napon felsőruha nélkül jött haza. Kérdőre vonatván e miatt, kisült, hogy egy pajtásának adta oda, kinek szülei igen szegények voltak s aki fölötte rosszul levén ruházva, majd megvette az isten hidege.

Egy alkalommal meg azzal lett meglepve az édes anyja, hogy Lajos urfi több iskolatársa azért sereglett a ház elé, mert mindegyikük elhozta ugynevezett „házi föladványát“, a melyet ő rendszeren és nagy pontossággal készített el nekik, hogy megszabadítsa őket a büntetéstől.

Tinnyén, Pest mellett még ma is áll a kerti egyszerű filagória, melynek rosz faasztalánál Kossuth férfikora delén dolgoztatott s készült a jövőre. Mondják, itt készítette világraszóló beszédeinek vázlatait. Két év előtt láttam s szent áhitattal tekintém a helyet...

Valóban ugy. Ezerszer is akként!

Kárpátoktól Adriáig a négy folyó mentén s három bérez tövében magyar ember nincsen, a ki ne érné s ne érezte volna azt!

Hogy Kossuth szívében és Kossuth lelkében összeforr és összeolvadt, mint gyupontban a magyar nemzet érzelme és minden gondolata, ugy, hogy onnan megtisztítva s felfrissülve sugárzott szét ismét a nemzetre.

Jóságos nap jótékony sárga!

Ki fölbeszéli a magyart és a kitől várja a boldogulást ma is. Legnagyobb emléke a nagy nemzeti multnak, hozzá eseng és utána esd a nép forró óhaja. E tiszta és szeplőtelen névben, mely magába öleli a szabadság és honszeretet eszméjét s megmutatta a világnak a nemzet dicsőségét!

Ma, mint évek előtt, ép oly szent áhitattal tekint a nép Kossuth felé. Ott merit erőt, ha csüggedni kezd és ott keres vigasztalást, ha szomorú idők nehéz felhőzete bánatossá teszi a szíveket.

„A tények meztelensége a leghódítóbb ékesen szólás“, mondá ugyancsak Kossuth a partium ügyében tartott remek beszédének kezdetén.

Vajjon, nem-e az ő életére alkalmazhatja az elfogulatlan ész ez itéletet?

Ki önerejéből, magas születés nélkül, annyi jeles között, a legmagas emberi méltóságra birt emelkedni, kinek nemes szíve, távol a hatalmasok kegyének hajhászatától, egyedül hazája jóléteért dobog, ki fényes és borult napokban ugyanazon népboldogító elvek mellett harezol, nyilt homlokokkal, rendületlenül, ki annyi aljas rágalom és rosz akaratú gyanúsítások daczára a hontalanságnak keservei közt is hazájának dicsőségét és becsültetést szerzett a művelt világ előtt, ki nemcsak beszélni tudott utólérhetlen bájjal az igazság mellett, hanem a legválságosabb időben tenni, szenvedni is a népek millióinak boldogságáért, — kinek nagysága mellett ily fényes tettek beszélnek: vajjon ott a beszédnek legezifrább frázisa is érték nélkül nem hangzanék-e el?

Kossuth nélkül Magyarországnak maig is rabállam volna s igában a nép, melynek dicső multja bizonyítja, hogy méltó a szabadságra, melyre született; vagy pedig a politikailag még éretle és iránytalan tömeg az elnyomó osztály és rendszer elleni gyü-

Kossuth háza földszinti rácsokat által egymástól elválasztott homlokzatos épület volt. A középső maga az urilak, jobbra-balra a két szárny a eselődésé s az udvaron tul tágas kert, abban egy domb és a dombon a filagória.

Házassága után Kossuth e házban lakott. Részt vett a nép mulatságaiban s a komposzszessor urak helyi ügyeiben. A családi kör feje édes anyja volt. A ház később, mikor Kossuth a fővárosba költözött, a kerttel együtt Sánta Péter, szőlője pedig Hegedüs Antal kezére került. Még évek előtt is volt e szőlőben egy szederfa, melyet Kossuth saját kezével ültetett s Hegedüs e miatt mindig a Kossuth esős z é n e k czimezgette magát.

A tinnyei nép maig is siratja Kossuthot s meghatva beszél, hogy még igás marháinak szarvain a bojt, s pinczéjében a hordók is nemzeti színűek voltak s hogy elköltözése előtt ezeket esapra üttetvén, ráadásul oly szivrendítő búcsúszózatot mondott, melytől az egész falunak, urnak, parasztnak egyformán megeredt s záporként omlott a könye.

Van egy fa a kertben, melyről azt tartja a monda, hogy azóta nem virágozik, mióta Kossuth nincs ott... s mikor ki fog virágozni, visszatér akkor ő is.

Van egy kut a környékben, melynek vizét gyögyerejének híreszteli a nép, mert abból ivott és mosakodott Kossuth.

Még egy. Kossuth mint apa. Irányi Dániel pár évtized előtt Fiáth István képviselőtől hallotta, hogy az a negyvenes években megfordulván Tinnyén, Kossuthal fontos államügyben kívánt beszélni, de az kis ideig lehetetlen volt, azért, mert kikellett mennie a kertbe s ott... saját szemével látta, hogy a leendő kormányzó egy szilvafára mászott s gyermekei számára az érett szemeket szedte és dobálta le...

lőlet sötét gondolatának s ezeket fölhasználó nyelvviségi vagy reactionär bujtogatóknak martalékaul engedtetvén, a szétoszlás elemeitől szított önfelszabadítási mozdulatokkal maga robbantotta volna szét a haza egységét s ezzel államiságát és nemzeti egyéniségét is . . .

Kossuthról maga Deák Ferencz vallá, hogy hazánk nagyszerű átalakulását, mely nélkül a bekövetkezett idő sulya alatt rég leroskadunk volna, a történelem össze fogja kötni nevével, ki azt 48-ban megindította és ernyedetlen erélyvel keresztülvitte; róla maga Deák Ferencz is beismeri, hogy a bekövetkezett szerencsétlen események daczára, művének ezen része főmaradt és főn is fog maradni, míg nemzetünk él és országunk áll s hogy ahhoz örökre a nemzet emléke és hálája lesz csatolva.

Pedig Deák Ferencz hol állott a nép tőle ebben az érzelmben!

A mumiák.

(R) „Ordits kapu, kiáltás város”. Megszólaltak ők, a hősök. Egyik kiáll s összeszedja az ellenzékét, hirdetve a kormányt s az ő dicsőségét. Ki lehetne más e bátor férfiú, mint ő Eminenciája Trefort ur?

Nem tűrheti ezt a másik: kiáll ő is, s meghordoztatván magát államivá degradált családi vasutján, hogy „aggkora nyugalomra vágyik, s szerzett érdemei után ezt méltán követelheti is”. (az az boesánat, ezt ezelőtt hat évvel mondotta Kaposvárott) most úgy látszik, a temérdek igazgató tanácsosság, biztosító társulati s a többi elnökségek sine curában erőt merített, hogy kitartó munkára intse Csurgó volt balpárti választóit, kiknek a lelkek is reveshetett az örömtől, midőn a Terefo-Trefort ur által dicséret kormányt és rendszerét annyira szidni hallották.

No de ha Pál is a Somssich, azért mégis csak szalámit kiáltoz s — korpát árul.

Szidja a kormányt, a rendszeren is változtatni akar, de azért szent neki az 1867. s szentek előtte ennek mamekujai. Ellenzékeskedik is, de azért még a habarék is sok neki. Bemegy a klubba társalogni, de be nem áll a — pártba, ifjan rohanó vértől éri erejét dagadni, be áll fenegyereknek s fenyegetődzik, hogy mégis „bunda a bunda”, ha nincs a habarékknak egységes programja, majd csinál ő; hisz legkiválóbb tulajdona a kiegyenlítés! eddig is a pártjának valóságos kuffsteini cementje volt!

Kár, hogy egyáltalán még komolyan venni sem lehet mai napság ezeket az urakat. Somssich államférfiú máza rég lekopott, sokszor emlegett, örökösen dedelgettett valójában pedig a nemzeti álláspontot már fényesen megtagadó „Legitime Recht Ungarns” izzadmányai között föladta.

Ha mumiákat kellend kiállítani, Trefort s Somssich urak ismét vezérkedhetnek. Ma a haladó kor leszámolt velök, s ha olykor-olykor tönkre tesz is az élők türelmét, el kell szenvedni őket, mint a hogy elszedve az ember a „kutya napok” izzó forrását.

BELFÖLD.

A belügyminiszter titkos rendeletet intézett a főispánokhoz a matt, hogy kísérik figyelemmel, igaz-e, hogy az orosz kormány igaztási czélokra nagyobbmértvű összegeket küldött hazánkba? Mikor e rendeletről egy német lap említést tett, a hír valóságát a kormány megczáfolta. Az illető német lap most azzal felel, hogy szöszserint közli a rendeletet, melyből kislül, hogy Ignatív csakugyan pénzt küldött a szerbeknek.

Magyar országos munkásgyűlés.

E tünetre rá kell mutatnunk, mint nem jelentőség nélkülire. Budapesten e hó 20-án és 21-én tartatott meg a magyar általános munkáspártiak régebbin hirdetett „kongresszusa”, nem ugyan kongresszus név alatt, mert ezt a rendőség nem engedte, hanem mint egyszerű munkásgyűlés. Ez a dolog érdemben nem határoz.

Képviselve voltak csaknem egész Magyarországon összes szocialisztikus egyletei. A munkáspárt programjának főbb tételei gyanánt ezek vétettek föl:

1. A földbirtoknok államivá tétele, a munkásvizonyok rendezése és a bérrendszer eltörlése. 2. Általános szavazási és választási jog behozatala. 3. Általános és ingyenes népnevelés. 4. Szer az állandó hadsereg eltörlése és népfelgyezés behozatala. 5. Az egy háznak az ál-

lamtől elválasztása. 6. A szolás és irás szabadság biztosítása, a hírlapi kaucziók eltörlése. 7. Ingyenes igazság szolgáltatás. 8. A fokozatos adó behozása. 9. A munka időnek tíz órára való leszállítása. 10. A tizennégy éven aluli gyermekeknek munkára való nem alkalmazása és egyenlő munkabér nőknek és férfiaknak. 11. Ingyenes munka-közvetítés. 12. Az engedélyek beszüntetése. 13. A bányák, vasutak és államjavaknak csakis az állam általi kezelése. 14. A sorsjátékok eltörlése. 15. Az örökösödési adónak állami czélokra való fordítása.

Ezeket a pontokat vitatta az összejött munkásgyűlés s azokat in thesi magáévá is tette. A gyűlésben öt üdvözlő-távirat: Temesvárról, Bukarestből, Pozsonyból, Zomborból és Pécsről olvastatott föl. Este népünnepelely volt a gyűlés helyiségében, mely után a munkások teljes rendben szétoszlottak.

KÜLFÖLD.

A francia képviselő-választások roppant küzdelem és a legkülönbözőbb esélyek közt végbementek. Az ország 540 választókerületében nem kevesebb mint 1110 jelölt lépett föl, ezek tulnyomó része a mérsékelt republikánus pártból. A választások eredménye: a bonapartisták veresége s a köztársaságiak győzelme. A köztársaságiak közel hatvan kerületet nyertek. Gambetta uralma tehát továbbra biztosítva van, e perczben inkább, mint azelőtt. Őt magát Párisban csak egy szavazat-többséggel választották ugyan meg s az eredmény után a munkás osztály keserű szatírával kiáltott föl: „Éljen Gambetta császár” ez azonban mitezen mutat, legfeljebb, hogy a vörösök erősen terrorizálták a fanatikus népséget.

Garfield elnök, mint az amerikai konzulokhoz hivatalosan jelentik, közvetlen a sir szélén áll. Mire e soraink napvilágot látnak, talán már meg is halt. — Guiteau merénylő a mult héten meg akarta ölni egyik örét, csak nehezen sikerült őt összekötözni.

Megemlékeztünk már róla, hogy a szultán élete ellen való összeesküvést fedeztek volna fel Konstantinápolyban. Ez összeesküvést most részletek igazolják, hogy minő neveltséges esz-közökhöz nyulnak a törökök, ha a szultánnál be akarják magukat hizelegni, vagy arra rá akarnak ijeszteni. Az egész összeesküvést úgy látszik csak azért találták ki, hogy a szultánt elkésersítsék, Midhat pasa ellen még jobban felbőszítsék, mert hogy nem így adták elő a dolgot a szultánnak, a legnagyobb bizonyíték az, hogy a görög Csicvisioglú még mindig el van zárva.

A KÖRNYÉKRŐL.

N.-Kanizza, aug. 22.

Február negyedikén, Gelsén, a szomszédban megyénkben, mint a közönségnek nagyobb része emlékezni fog még. iszonytató rablógyilkosság történt. — Sommer birtokos házába éj idején rablók törtek be. Kettő a cselédszobába ment, másik kettő Sommerék lakszobájába lépett. Sommer legidősebb leánya megrémülve ki akart rohanni a cselédszobából, szerencsére azonban a kocsis visszatartotta. A rablók egyike azt kérdé, hogy a szobában csupa cselédek vannak-e? A kocsis igenlő válaszára becsapta és bezárta az ajtót, bekiáltván, hogy a ki megmozdul, agyonlövi.

E közben a lakszobában borzasztó jelenet folyt le, melyet a cselédszobába bezárt egyének, kik csaknem minden szót hallottak, következőleg beszélnek el:

A rablók azt a 20,000 frtot követelték, melyet mint a faluban általánosan tudva volt, Sommer leányának hozományul szánt. Sommer azt állítá, hogy a 20,000 frt nincs a házban (s ez igaz is volt), azonban felajánlotta a rablók-nak mindazt, a mit a házban találnak: pénzt, ékszert, ezüst, és arany tárgyakat; csak azt

Magyarok istene, hogy ez a nép miként itél Kossuthról?!... Minő szavat tehetnénk mi ahhoz? Századok tűnnek, századok jönnek s a világtörténelem csak egy lappal lesz gazdagabb. —

A nagy szellem-óriások, a szikrázó meteorok emlékét őrzi a haza és nevéket saját dicsősége sugaraként ragyogtatja a nemzeti büszkeség.

Csak egy lap ily névemléke a világtörténet hatalmas könyvében. De kiválik a sok fényes közt is a még fényesebb lap.

A ki neve hallatára megrezdül a magyar szívek érzelmének hurja s egy dicső mult bánatos emléke és egy édes jövő vidító reménye nyújt balzsamot a vigasztalan jelenben —

... Kossuth Lajos neve éljen, valameddig egyetlen magyar él!

KRÁTKY.

kérte, hogy az ő és családja életét kimélik. Erre káromkodás hallatszott, s a rablók a szerencsétleneket megkötözték. Valószínűleg észrevették, hogy felismertettek, s azért elhatározták áldozataikat legyilkolni, hogy ezek el ne árulhassák őket.

A kis gyermek is fel kellett hogy ismerje a rablókat, mert az egyikre rákiáltott: „Samu bácsi! ne bánts a tyámát!”

A rablók először Sommernek levágták a fejét. Sommer né látva, hogy férje elvágott nyakkal lerogyik, felkiáltott: „Jűjjetek, most rajtam a sor!” A fiát legutoljára szurták le. Erre minden elesendesült.

Fél 10 órakor, mikor a cselédek gondolták, hogy a rablók eltávoztak, feltörték az ajtót. Borzasztó látvány tárult eléjük. A három áldozat összekötött kézzel a földön feküdt vérbe borítva. Az esetről a hatóságok rögtön értesítetvén, a nyomozás azonnal megindították.

Herzfeld Samu mérszároslegényt pár nap mulva elfogták. Ez azelőtt Sommeréknál szolgált, s mikor hűtlensége miatt elboosították, fenyegetődzött, hogy Sommer azt vérével fogja megfizetni.

E vérfogyasztó bűnygyben e hó 21-én kezdődött meg a végtárgyalás a n.-kanizsai törvényszék előtt. Fővádlottak: Herzfeld, Bonez, Marton, Sztenna, Kiss Gyura.

Herzfeld beismeri a rablásban való részvételt, de csak annyiban, hogy az ajtóban őrt állott, meg Sztenna és Kiss a szobában a rablógyilkosságot elkövétték. A bejelentett négy vádlott mindent tagad, Herzfeldet egy sem akarja ismerni. Jelenlegi vallomásaikkal ellenmondanak az első vallomások. Sztenna, Kiss és Bonezot legjobban terheli a gyanu. Kihallgatattak még Kiss Gyura öcsese, Vendel és anyja. Tegnap az ügy tárgyalása még folyamatban volt. Megjegyzendő, hogy a törvényszéki orvos konstatálta, miként a gyilkolás bárdal és pedig ügyes kéz által történt.

CSARNOK.

— A mi nagyságaink. —

A bölcs államférfi.

Miért kívánják tőlünk, hogy az égető sebet föltépjük?

A szívünk sajog e sorok írásakor. Metsző fájdalom tépi, hogy ily sötét mozzanatokot kell megbolygatnunk. Hogy fehér fűrtökre kell rádobnunk a megbélyegzés sarát.

Nézzünk hátra.

Kossuth dicső pályája kezdetén az ellenzéki áramlat, és a között a hazafiatlan, bérencz kormány közötti küzdelemben ez utóbbi szokott eszközeit, a kulacsot, az erszényt, az adminisztrátorokat és a klerust, vagyis az itatást, vesztegetést, lélekvásárt, erőszakot és ámitást állította sikra. S az ellenzék néhány kitűnőségét (így Beöthyt, Kubinyit, Klauzált, Bezeredyt, Vukovicsot) szerencsésen kibuktatta. Az 1847 őszén megalakult diétán, a melynél nemesebb, hazafiasabb és emelkedettebb ellenzék soha se volt egy gyülekezethez, mára mostani somogyi „bölcs államférfi” a hirdett Babarczi oldalán az osztrák porázon vezetett, osztrák pénzen kitarított kormányt pártvezére, az első mamekukja volt.

Ketten, Babarcival vállalkoztak arra a megvetett szerepre: támogatni a kamarilla rendszerének épületét, melynek csontkamarájából évszázadok nyomorult hagyományának odvas büze rontott elő a frissülő levegőre.

Ketten — magyarok — kívánták béklyókban megtartani a hazát.

És pedig itt is elsőbb a „bölcs.” Mújtja, mely akkor még alig néhány éves, az igaz, hogy nem igen ajánlotta. A megyei pályát az ellenzék soraiban futotta be. Köpenyforgató és politikailag rima-szemérmelenségű volt már akkor. De annál jobb így a kamarillának, a Majláth-féle embereknek. S mert mint szónok ügyesebb és simább Babarcinál, mely utóbbi erősebb dialektikájú volt ugyan s okosabb is, tudományosabb is, de néha kiméletlen, sőt épes levén, igen nép-

szerütlenné lett, — ekként a „böles“ (ki pedig akkor még kisebb böles volt) vitte a legelső szerepet.

Tény, hogy ha ez a jellemtelen, alamuszi, gyáva egyén, kinek minden program szava egy hazugság s minden gondolata egy-egy titkos árulástól kísért blasfémia, nincsen, Kossuth se végezte volna be tán sohase azt a pályát, a melyet így. Talán nem lett volna szabadságharcz, nem lett volna (ennek következtében) kiegyezés, még ma sem volna magyar miniszterium, s nem volna eltörölve a rab-állapot s a százados, időtől és vértől megrozsdásodott láncok még ma is nyomnák a nép karjait.

Mert ha elismerjük, hogy az örökre dicső nagy szabadságharczhoz az első lökést a viszonyok mellett Kossuth adta meg, — úgy viszont be kell ismernünk, hogy a tollunk hegyén levő „böles államférfi“ pizkosságára és jellemtelenségére volt szükség, hogy Kossuthal bevonassa a reménynek utolsó kivetett horgonyát. A szóban levő „böles államférfi“ hazaárulással rokon ravaszágára és aljas eljárására volt szükség, hogy Kossuth levehesse a hályogot a rövidlátók szeméről és megmutathassa, hogy az a kormánypárt és első vezére voltaképp mit is akar?!

Nézzük csak,

Nép, ha láttad volna, hogy Kossuth a szemtelenségen megbotránkozva mily lelkesedéssel, mily magasztos felbuzdulással beszélt emberi és isteni jogaid vissza szerzése mellett, — és miként lapult, nem szégyenében, de törpessége és haszontalansága érzetében a te „böles államférfid“. Ha láttad volna Kossuth hódító tekintetét, mikor a szabadság és igazság eszméit hirdelve kikelt az öröklött zsarnok rendszer ellen — s láttad volna, mint állott föl szavára az ország törvényhozóinak egész testülete, midőn a nemzetről — a te védelmedről szólt, s hogy miként sunyult akkor a pad alá a „böles államférfi“ megszégyenülve és meggyalázva a csereben hagyatás által saját párt hivel leg többjéül, — ha láttad volna, mily különbség volt a Kossuth és a böles államférfi, az ellenzék s a kormánypárt szíve, lelkülete és becsülete között, még ma is térdre borulnál a porba és könyörögnél a nemzetek istenéhez, hogy őt, a törvényes szabadság művének kezdeményezőjét minél előbb hozza vissza, hogy befejezhesse magasztos küldetését, és kiverhesse e hazá templomából azokat a kufárokat, a kik a fizetett tollak dicsőimnusaiban mint „böles államférfiak“ szerepelnek ugyan, a te soraid közt, holott nem érdemelnek egyebet multjuknál, cselekedeteik sorozatánál és politikai jellemzőknél fogva, mint mondok már — a tisztességes ember kiebrudalja őket ott, a hol épen alkalma nyílik rá...

(Folytatjuk.)

BIRKACSAK.

Somssich Pál fogadtatása alkalmával Berki csurgói esperes ur fényes ebédet adott. Azt mondják, a házigazda szívesége által keltett lelkesedést a jó borok annyira fokozták, hogy a prózai Barla doctor „költővé“ lett s a kaposvári vendégeket ily ékesen köszöntötte fel:

Megjött a mi követünk,
Kic Kaposvártól cseréltünk.
Nem kellett ott a gyémánt
Jobb nektek a lajdinant.
A hogyan mi megkivántuk
Somssich Pállal megkaptuk,
A mit kiált: megtartjuk,
A mit árul: odadtuk!
Az arat csak, a ki vet,
Zichy Ödön lett követ,
Mindig csala a csere
Bajt hoz az az emberre
Somssich Pálért a Zichyt.
Forintért a csicsédit
Becserélte Kaposvár
Nem elég neki 2 Maar. stb.

Nénikének.

A „Somogy“ illetékes s befolyásos körből nyert inspiratio folytán meggyöngíteni akarja azon állításukat, hogy Szabó Kálmánnak polgármesterré választása pártédek volt.

Az illetékes és befolyásos körök honnét szerezheték meg a szavazók névsorát akkor, mikor a szavazás titkos volt, ők tudják. S így kedves nénike: mi állításunkat információinkat befolyásos inspiratioi daczára is helyesnek tartjuk, annál inkább, mert azt hiszszük, hogy titkos szavazás mellett csak az ajánlat lehet irányadó, már pedig Szabó Kálmán ajánlói egytőle egyig **balpártiak**, Ladányi ajánlói pedig egy kivétellel **jobbpartiak** voltak.

De fel vagyunk jogosítva azt is kijelenteni, hogy Csorba Ede és Szalay Károly urak — személyes szempontoknál fogva szavaztak

ugyan Ladányira, de épen a pártédeknél fogva Szabó Kálmán megválasztása ellen nem működtek. — Swarcz Samu ur a választási időszakban nem volt itthon.

NYILVÁNOS PANASZ.*)

T. szerkesztő ur!

Tegnap Zágráb felől Kaposvárnak utaztam. A vonaton harmadik osztályra váltottunk jegyet többben, azonban — noha a vonattal szokott tisztességes 3-ad osztályú kocsit is vonattal, és pedig üresen — mindyájánkat egy ember-kallezskává alakított marha-coupeba akartak beszorítani. Rá lettünk kényszerítve, hogy másodosztályra menjünk és pótlótág fizessünk a jegyekhez. A kérdésre: miért e rendszabály? Azt a választ kaptuk, hogy a két üres harmadosztályú kocsit csak azért vonszoltatik vissza, mert valahol idegen helyen volt, katonaságot szállítottak bennök. — E pálya az állam pénzén tartatik fenn, nem hiszszük, hogy efféle zsarolási eljárás az állam érdekében fekdűnék s azért kérjük az igazgatóságot, hogy az esetről tndomást venni sziveskedjék.

Keszthely, 1881, aug. 22.

EGY UTAZÓ.

HIREK.

— **Kossuth Lajos iratainak** harmadik kötete újévkor fog megjelenni. Helfy Ignác képviselő e hó végén kiutazik Turinba, hogy a kormánynak segítségére legyen a kötet reviziójánál, mely az annyi gyaáz által sujtott nagy hazafinak terhes munka.

— **Gyász hírek.** Nevezetes halottja van a magyar irodalomnak. Szemere Miklós, az örök ifjulekű agg költő Lasztócson, zemplémegeyi birtokán, 77 évek terhének sulya alatt, mult vasárnap a reggeli órákban elhunyt. Sajátszerű szeszélyes, humoros és gunyos költemény-genet mivel e kitünő dalnok, ki már idősb korában vette kezébe a lantot s bár hogy műveit gyűjteményesen kiadja, sohasem lehetett rávenni, mégis négy-öt kötetre terjedő munkákat hagyott hátra. Eleven ész, nyílt jellem, borutlan kedély volt főjellemonása. A családja szerint a Szemerek már a hét vezér egyikében bírták ősapjokat. Ha Szemere Miklósnak akad egy csöp aból a „savoír vivre“-ből, melylyel ma még a vidéki füzfapoéták és irodalmi eszplikok is oly nagy adagokban rendelkeznek, — hire oly nagy lenne ma, mint a legnagyobb íróké. Szemere azonban szerény, igénytelen volt, csak az, ki látta, ki ismerte, tudja igazán, hogy szíve hogy dobogott abban a kebelben. — Legyen a hant könnyű porai fölött! — **Molnár Aladár**, hazai tanügyünk buzgó bajnoka meghalt Gleichenbergben, tüdősorvadásban. Temetése Balaton-Füreden ment végbe meghatott részvét közt. A hazai nevelés-ügynek érzékeny vesztesége van elhunytában s neve állandó in tétetek létesítéséhez sokáig fog füződni emlékül.

— **István király ünnepe.** Szent Istvánnak, a legelső magyar királynak ünnepét a főváros ez idén is a szokott kegyelettel és ünnepelességgel ülte meg. A Duna mindkét partján már kora reggel a szokottnál nagyobb élénkség uralkodott, a csavargózósok gyorsabban és sürűbben közlekedtek, hogy átszállítsák a budai oldalra a sok idegent, akik mind azért jöttek, hogy az ünneplés körmenetét, az első apostoli király jöltevé jobbát színről-színre láthassák. A várban, illetőleg azokon az utcákon és tereken, a hol a menet át szokott vonulni, nagy élénkség uralkodott. A parádé szokott formában folyt le. — Az ünnepet egyébként az ország összes hath. egyházaiban megülték. Katonaság rukkolt ki s mozsár lövések adtak minden felé.

— **A király születésnapjának** fordulója alkalmából a helybeli rabbi ur — mint halljuk — kitünő, nagy szabásu magyar és pedig nemzeties lendülettel igen teljes beszédet tartott a disz isteni tiszteleten. Derék!

— **A fumeiek** közül azok, a kik minap még a fővárosban maradtak volt, vasárnap a délutáni vonattal utaztak haza.

— **Királyunk** (egyedül a többi uralkodók között) ismételve tudakozódik Garfield A. J. köztársasági elnök egészségi állapotáról. Ez érdeklődés, mint írják, jól esik a sebesült tábornoknak. Egyébiránt pedig régi dolog, hogy „udvarunknál udvariasabb udvar“ nincsen, még a spanyol udvart se véve ki. — Garfield állapota rosszabbra fordult.

— **Az omladina** gyűlést volt tartandó Verseczen, a mult héten. A hatóság kitérülte az előleges program négy főpontját s így az összejövetel tárgyalanná lett. Apelláltak a miniszteriumhoz s gyűlés helyett este ittak sokáig.

— **Sport.** Budapest, aug. 20. Az idei nyári löversenyen Zichy Béla gróf istállóí csinos diadalt arattak a budapesti turf porond.

* A szerkesztőnek tudnia kell kitől jön. Különbözöltek.

ján. Egyik 3 é. pejk. Miss Pleydell a 2000 frtos „Allványdíjat“ vitte el négy ló között, — Lóri félvér sárga k. 1000 frtot nyert akadályversenyben. Elemér (4 é. m.) igen-igen erős pacet adott hat lónak, másodíknak futott az ötezer forintos budapesti díjért s csak a célpont előtt nyert fölötte előnyt Blaskovich Landlordja.

— **Osztrák és honvédtisztekről.** Marosvásárhelytől az ott állomásozó osztrák tisztek a király születésnapján tartott közös ebédjökre tiszta magyar meghívókat küldtek szét. Még az étlap is tiszta magyar volt. Az ebéden az összes áldomásokat magyarul mondták. Szent-István napja előestéjén az osztrák tisztek is kivilágítottak s diszlakomát rendeztek. Vers ezen a király születése napján tartott disz-ebédnél, Münszter Adolf, a verseczi honvédszázalaj őrnagya, bár az egész ott levő tisztikar ugy a közös hadseregbeliek mint honvédek magyarul szoktak társalogni, ékes német nyelven élteté s köszönté fel az osztrák császárt.

— **Budán** a Károlyi igazgató alatt álló szintársulattal az a gyalázat történt, hogy egyik opdretben a netán jelenlevő német publikum kedvéért az egyik dalt német szöveggel énekelték. Másnap a társulat lehetetlené lett s kedden el is bucsuzott Pesttől.

— **Nagy tűz Aradon.** Hétfőn délután 4 órakor a Ségá külvárosban levő szeszgyár kigyuladt s a lakóházak, a raktárak a gabonával együtt leégtek. A gépházat az istállókkal együtt sikerült megmenteni. A várostól való nagy távolság lehetetlené tette, hogy a tüzoltók idejében érkezzenek meg. A kár 400,000 frt.

— **Végh Ignác ügye.** Dr. Tauber Lno ügyvéd, Végh Ignác védője, védettje szabad lábra helyeztetése iránt ufolag kérelmet adott be a fenyítő-törvényszékhez. A törvényszék a kérvényt az ügyészséghez tette át indítványtétel végett, mely most már, mivel a vizsgálat be van fejezve, Végh szabad lábra bocsájtását állítólag nem fogja ellenezni.

— **Szombathelyi Béla**, a kolozsvári színház Temesvári Lajos által pisztolypárbajban megsebesített tagja, — teljesen reménytelenül fekszik sebében. Kezdetben azt hitték, hogy a csipőjén szenvedett sérülés rendes lefolyással be fog gyógyulni, a seb azonban gennyedésbe ment át és nagyfoku láz állott be.

— **Gambetta** egyik ellentéltje Bellevilleben, Janse paszományos vérvörös színű falragaszokon a többi közt e szavakkal is ajánlá magát: „Egykori gályarab, mert a kommune jogait védelmezte.“

— **Ladikázás a légben.** Három ujságíró, a Pressétől, Taglattól és Neue Weltől s egy szép asszony, nemkülönben Godord Jenő ur Hitzingben e hó 21-én estefelé fölzáltak a levegőbe léghajón: Negyedóra mulva borzasztó szélvész kerekedett. A különben is szentimentális bécsiek, nem ok nélkül, a legnagyobb aggodalomba estek. Közél három órai kapkodás után, miközben a megszeppent utazók még a cikázó villámok közt is megfordultak, a jármű lebocsátkozott a földre, Klosternerburgban, épen a Duna mellett. Örültek a szabadsadulásnak, el is határozták nyilván, hogy csak várja ezután valaki, amíg ők feltűnek ily csoda cészába, szép asszonyyal ladikázni — levegőben!

— **Pécsett** Schulhof doktor leánya véletlenül morfiomos pohárból ivott. Két napig aludt tőle: Huszonnégy órai gondos ápolás kellett hozzá, a mig magához tért.

— **Fröbel-gyermek-kertem** növendékei számára e hó 30-án délután 4 órakor nyilvános vizsgát tartok az izraelita iskola helyiségében, melyre a tisztelt szülöket és gyermek barátokat tisztelettel meghívom. Krausz Regina, okl. gyermek-kertésznő.

— **A községi és kóro orvosok közgyűlésüket** tartották Budapesten, melyen is — többek közt — elvileg kimondatott, hogy ezental az orvosok is a községi pénztárból kapják ki a fizetéseiket s más hivatalok módjára nyugdíjintézet létesíttessék.

— **Jókai-ünnepély.** Rév-Komáromban mult hét végén emléktáblával jelölték meg azt a házat, hol Jókai született. Jókai nem volt jelen az ünnepepen, a hozzáintézet meghívásra többek közt így felelt: „Kedves régi jó barátom! Azért nem válasszolhattam korábban kedves leveledre, mert beteg voltam, feküdtem, ma utazhattam először az ágytól az íróasztalig. És így huszadikára Komáromba nem juthatok el. Pedig alig lehetne rám nézve nagyobb gyönyörűség, mint együtt lehetnem veletek, azon néhány kortársal, jó barátal és rokonnal, a kik az édes mult időkre még velem visszaemlékeztek! — felkeresni hajdan magamat az új nemzedékben; — leróni a tisztelet adóját, a mivel a minden tekintetben becsülésre méltó Komárom közönségének, mint e város szülötte, mint költő és mint hazáját feltve szerető politikus tartozom; — és a mi fő-dolog, megtudni azt, a mit eddig nem tudtam, hogy hol születtem? Mindezt keresztülhuzta egy irigy járvány s most a komáromi ut helyett rajtam van a nagy China-utazás; t. i. nem én Chinába, hanem a

China éa belém." stb. Az ünnepegyébiránt pom pánan sikerült.

— **Családi tragoedia.** Kunhegyesen Főző Imre kunhegyesi lakos, nejére — valószínűleg alapos okokból — féltékeny volt, egy újabb botlás miatt szemrehányásokat tett feleségének, ki mint az asszony mindig, következetesen tagadott mindent, ez a megcsalt férjet oly dühre ingerelte, hogy egy közeli asztalról kést ragadva, nejét a honalj táján megsebezte. Aztán egy közeli fára felakasztotta magát. A megszuirt nő veszélen kívül van.

— **Rózsa Imre** szeged-alsóvárosi kőműveslegény az utcán két revolverlövessel agyonlötte Csala István építőmesternek 18 éves, szép szöke, Erzsike nevű leányát. Imre megkérte Erzsikét, ki szeretett, de nem kapta meg, mert lumpnak tartották. Tettének indoka a keserűség. Az utána küldött rendőrök láttára aztán magát is agyonlötötte.

KÖZGAZDASÁG.

— **A megyei és környékbeli** pénzügyi intézeteket s egyéb bármilyen egyleteket teljes tisztelettel arra kérjük, miszerint kimutatásaikat és egyéb a nyilvánosságra szánt értesítéseiket lapunkkal is közölni sziveskedjenek. Mindig az illető vállalatok érdekében tejszik, hogy értesítéseik mentől nagyobb körben elterjedjenek s lapunk politikai pártállásának ebben mitsem szabad határozni.

— **Jász-Nagy-Kún-Szolnokmegye** gazdasági egyesülete igen ajánlatosnak látszó gyümölcs- és egyéb fa-árjegyzéket küldött be hozzánk, melyet az érdeklődőknek szerkesztőségi helyiségünkben részletes áttekintés végett szivesen bemutatunk.

— **A zalamegyei** gazdasági egyesület október hó 2-ik, 3-ik napján Zala-Egerszegen gyűlés, szőlő, bor-kiállítás, vagy szőlőmivelési és szüretelési eszköz s gépkiallítás rendez. Minden kiállított s érdemesnek tartott tárgy minden kivétel nélkül részesítettik jutalomban és pedig pénzbeli díjakban vagy dícsérő oklevélben, mi az elismert érdem fokozata szerint osztatik ki. Bővebb értesítést az egyesület igazgatósága szivesen ad.

— **A fiumei kikötők nagyobbitása** ismét szóban forog, fölmerült, hogy a képviselőház pénzügyi bizottságának tagjai az ülészak elején leránduljanak Fiumébe, személyesen meggyőződést szerzendők a kikötők állapotáról. — A közlekedési miniszter Hieronymi államtitkár kíséretében Fiumébe utazott szemle végett.

Piaczi heti-árak Kaposvárott.

— Aug. 23. —

(Hivatalosak.) Buza 10.80. Rozs 9.80. Arpa —. Zab 7.—. Kukoricza 6.—. Hajdina 7.— métermázsánként.

IPAR, MUNKA, VÁLLALKOZÁS.

— **Az orsz. nőiparkiallítás** Budapesten a lefolyt két ünnep alatt 5000 ember látogatta meg.

— **Debreczenben** fényes sikerrel folyt le a hazai kézműiparos segédek egyleteinek IV-ik vándorgyűlése. Ötvenkét szaktestület s 250-nél több kiküldött vett részt az összejövetelben. A kiállítás is pompásan sikerült. Bismarck Vilmos gróf, a német birodalmi kancellár ép ott időző fia szinte megtekintette a kiállítást. Hogy dícsérte, azt hozzád, se kell tennünk, a dolog érdeme azonban nem abban van, hanem abban, hogy a mozgalom az ahoz érték előtt is minden várakozáson felül sikerült.

SZÓRAKOZÁS.

Egy sír titka.

(Folytatás.)

II.

— Csalódtam volna e? — kérdé ekkor szenvedélytől ittasultan Rudolf. —

— Nem mondom, hogy kivesse ön szívéből a hitet, ha az önt boldoggá teheti; de én igéretet... nem teszek.

— Tehát nem szeret? — jaidult föl az ifjú s szava csaknem elnémult a fájdalomtól, miközben térdei megcsuklottak, hogy csaknem le roskadt.

— Nem szerethetem önt báró, nincs többé hatalmamban, — mondá a nő határozottan, miközben szép keble zsiabogó fájdalomtól zilált s szemei elhalón csukódtak le. — Nem, nem ígérhetek önnek semmit! — tevő utána suttogva és elvonta kezét az ifjutól s néhány lépést hátrafelé húzódott előre.

Rudolf báró fölzsisszent erre a vallomásra. Nem bírt többé a fájdalom kitörésével, két kezét ökölre fogva szoritotta égő homlokához.

— A földön nekem jutott a legnagyobb szenvedés! — mormogá megtört, tompa hangon.

— Halálitéletem volt ez, grófnő! — tette utána vontatott, csöndes hangon. — S én mégis áldom a szívet, áldom az ajkat és áldva imádom a lényt, ki tovább nem ringatja szívemet e meddő csalódásban s nyíltan és őszintén kimondja előttem, a mit érez. A nagy tisztelet, a melylyel ön iránt viseltettem, e perezen százszorta fokozódott s a bámulat, melylyel fenköltségének hódoltam, e pillanattól kezdve rajongássá növekedett nálam, grófnő. Bocsássá meg, hogy eszem elvette a szenvedély s anyyi leleplezetlenséggel bátor-kodtam kitárni szívemet. Én hibámat beismerem.

A báró körülnézett s támo lyogva az ajtó felé fordult. Még egyszer megállott, a grófnő felé tekintett, ki egy helyben, mereven állott helyén s megilletődve a földre szegezte szemeit... azokat a szép, lobogó tűzű szemeket, a miknek színe mintegy káprázatos szivárványként ragyogott az ifjú előtt.

Csak hogy azok a szemek most nemesak ragyogtak az előtt, a ki látta, mint a szivárvány, hanem égettek is ott, a hova sugaruk vetődött. mint éget a parázs, a nap.

— Nem vagyok jogosítva önt vigasztalni, báró! — suttogá Szeréna grófnő szelíd megindulással. — Az életben fog ön találni életet, mely mihamarább elfeledtetni önnel e kellemetlenséget, melyet talán e Perez okozott. Szépséggel, vagyonnal és kellemmel bíró nők közt válogathat ön s szerencsésnek fogja magát érezni mind egyik, ha rámosolyog a szerencse, hogy szívét a szerelem az ön nemes és férfias szívével köti össze. Legyen ön boldog, én csak azt kívánhatom, és szívből kívánom is.

Megfordult s a kandallóhoz húzódott, ott egy karszékre ereszkedett.

Kálmáni báró egy pillanatig még vesztegelt; talán erőt gyűjtött. Hanem aztán leküzdte szenvedélyének legnagyobb indulatát és kezét a kilincszre téve, kinyitotta halkán az ajtót, — s eltávozott. Talán még köszönni is elfelejtett. Legálább hallani nem lehetett szavat.

A boldogtalan ifjú kifelé támo lyogott a kastély hosszú folyosóján végig, melyen fölvaltva két oldalról még akkor is világított a számtalan czipra mécs.

A grófnő pedig egy ideig melán és bánatosan ott maradt a puha karszékekben s mereven elnézte, amint a kandallóban ropog a tűz és szikrát hány a jól kiszáradt tuskó, miközben ropogó zenéje... mintha ezer apró ördög járna czipra tánczot, vagy balletre kelnének az apró boszorkányok s ropogatnák a sátán urfiak csontjait, amint szilajon körülkarolják a derekukat: krop, krop, krop...

Nagyon mulatságos ezt hallgatni.

A kinek a szíve, hangulata hozzá vall.

Szeréna grófnő pedig még olyanformát is érezett hozzá, mintha az a láthatatlan boszorkány-ropogás visszahanganék az ő szívében és azt mondaná viszhangul valami, a megrepedéssel fenyegetve, hogy „krop-krop!“...

... Aztán úgy találta, hogy a szobában a pompásan lángoló tűz mellett is hideg van.

Nyugtalanul fölemelkedék helyéről s a csöngetyűhöz lépett. — A komornát hívta be.

„Mennyire sajnálom! mennyire fáj a szívemnek, hogy ily könyörtelenül és ilyen hidegen vissza kellett utasítanom ajánlatát! — suttogá magában, mialatt a komornát várta be. — S még azt mondtam neki, hogy nem szerethetem! Hát ugyan kit lehetne szeretni bármely nőnek, ha nem épen Rudolf bárót, a férfiak e legszeretreméltóbbikát! kinek erélyére rábíztam életem jobb felét; ha nem épen egy ilyen férfit, a kiben az ész és a szív egy egyesül s a nemességnek és becsületességnek, a testi és lelki fölénynek anyyi tulajdonát összpontosítja lényében?“...

Kedvtelenül, mint a ki makrancból valami olyant cselekedett, amit később megbán, meg rázta kissé bájos fejét s a kandallóhoz lépett vissza és sajátkezüleg pár hasáb fát dobott a parázsra.

„Milyen hideg is van idebenn!“...

Aztán egy perczig ismét úgy maradt álló helyén.

Ott a kandallóval szemben egy kis asztalka állott, azon az asztalon zenélő óramű. S mikor a bájos nő épen arra akart fordulni, hogy megtekintse, — az idő mennyire jár: az óra két mutatója függélyesen vesztegelt s mély, lassu, rezgő hangon verni kezdte a „hosszu“ tizenkettőt.

Ejféli tehát.

No, ez a kísértetek órája.

Ez az az óra, a mikor azok a demonok és azok a rosz tündérek, a miktől Szeréna grófnő a bárót féltette és önmagát, hogy nem akart vele kimenni a holdvilágra sétálni, meg szoktak jeleni a váromron s a holdsugarban megtűrődnek, tánczolni és ugrándozni széles jó kedvükben... Vajjon Rudolf báró merre is távozott, nem-e épen a váromrok közé? — gondolta a grófnő.

A mire viszont az óra okos melancholikus taktusban rápendítette pajzán csengő ezüst hangon azt a különös nótát, mintha őt akarta volna boszantani, hogy

„Nem szeretem, nem szeretem,
Nem is fogom sohasé“...
(Folytatjuk.)

Szerk. üzenetek.

G-t (vss.) Elküldött.

H. P. Hubbard (Amerika, New-Havren) Nix deutsch. Brilliant nuptials wretched marriage. „I take my hat and go.“

K-k P-1 (Szvs.) „Ühüm,“ mondanád te. — Ugy van.

-t-u (Trn.) Nem, nem, nem.

N-r G. (Bpst.) Ön olasz dala most — igaz — idő szerű. Kár, ép oly rosz.

Os-r Zs. Elment.

„Önkéntes“ A „Nagy-ezred“ a 60-ik és pedig e gri, eo ipso magyar: A 35-ik ezred nem magyar, de hogy milyen, nem tudjuk.

Czivány Mihály ur (Nytr.) Levél ment.

X. (hlyb.) Egészen magánügy. Nem adható.

V-n (hlyb.) Detto.

Vancsó János (Vrsvr) és Malerosik József jegyző urnak (Galgócz). Magánlevél megy.

Kor-y Gyula urnak (Nyrs.) Mindig küldve volt.

A-n J-f urnak (Ngy-t.) Teljesítve lett. Száraz a kalamus? Valami hír ekeino.

Vörös K. (sgor.) Az itteni gymnasium dolgát titokban tartják előtünk. Van ra okuk. Hanem majd utána nézünk, hogy szolgálatára lehessünk önnek.

Jász-Nagykún-Szolnokmegyei gazd. Egylet. — Megkaptuk.

Cs-ts J-n urnak (Cskny.) Elküldött.

Dr. St. (Lkes.) Elment.

?! (hlyb.) Kérjük gyorsan a folytatást.

Kadarkuti. Ön így zeng:

„Verse irok verset, de hi

„Ába irok“ stb.

Mariska még so. szereti meg Hm. Tán így jobb:

„Né irón ön verse verset“ia

Ba. S megszereti a Ma

Riska.“ — Mi? De bizony ez sincs jól. Ha-

nem az öné se.

D. (Bigr.) Lapunk semmiféle intézetnek nem hivatalos közlönye. Ennek csak a szaklapoknál van értelme. Másképp gschef, semmi egyéb.

Roth S. Mór tan. urnak (Tpsny) Utolsó perczben kaptuk.

NYILT-TÉR. *)

I.

Ováry József volt végrehajtó, Budapesten pedig mint drabant alkalmazva, Kaposváron borotválja a közönséget. Az itt alakult **munkás képző- és segélyző-egylet** főjegyzőjeül választotta s ő azzal kezdte működését, hogy gyűjtő-íveket csinált és szedte a pénzt az egylet részéről, de jobbnak látta azt saját céljaira elkölteni. A pénzt egy helyben, mint vidéken szedte s többek közt Sárdra irt Somssichnak, a ki mint alapító-tag küldött 20 forintot, úgy szintén Heisler és Jankovich is stb., de Óvári mind a kapott pénzt fölhasználta.

Ez nem volt elég, miután ő akként csak egy helyen volt alkalmazva mint főjegyző. Hanem egy gyűlést hívtak össze a helybeli kalvinisták egy **imaház** építése érdekében, hol Óvári is részt vett, mert számított rá, hogy szinte jegyző lesz, vagy presbiter. Miután számításával megbukott, ezt azzal boszulta meg, hogy **katholikus-egylet** alakítására tett lépéseket s e végett fölkereste Melhárd Gyula fötisztelendő tanár urat is. Rögön irt leveleket mindenfelé, hogy az egylet megalakult s Jankovich is küldött erre a szent célra 10 frtot, továbbá a kalocsai érsek és többen voltak megkeresve.

E közben azonban a munkás-egyletnél föl fedezték a sikkasztást, Óvári két napra le lett tartóztatva, de az elbűcsésztelte az ügyet s gyűlésben elhatározta, hogy ha Óvári a városból azonnal elutazik és egy év alatt a pénzt részletekben megfizeti, akkor további lépéseket nem tesznek ellene. Most kérdem én: vajjon az **Elnökség** helyesen cselekedett-e és erre a kérdésemre itt nyilvánosan választ kívánok az igen t. Elnökségtől, nem különben figyelmeztetem, miszerint sziveskedjék S o p r o n b a utána kutatni, ha Óváriról többet kívánnak tudni. Ennyit egyelőre, míg a feleletet megkapom.

KAPOSVÁR, 1881. aug. 20.

EGY ÉRDEKELT.

II.

Főtisztelendő **Melhárd Gyula** lelkész-tanár urat tisztelettel felhívjuk: sziveskedjék nyilatkozni arra nézve, mennyi igaz belőle, hogy ő a létesülni készült katolikus-egyletnél előfordult sikkasztásról tudtával birt és azt szándékosan elhallgatta? És miért?

KAPOSVÁR, 1881. aug. 20.

EGY MÁSIK ÉRDEKELT.

*) E rovatan közlöttekért a szerkesztő semmiféle felelősséget sem vállal.

Laptulajdonos: SZALAY IMRE.

Szerkeszti és kiadja:

KRÁTKY JÁNOS.

China és belém." stb. Az ünnepek egyébiránt pom-pásan sikerült.

— **Családi tragédia.** Kunhegyesen Főző Imre kunhegyesi lakos, nejére — valószínűleg alapos okokból — féltékeny volt, egy újabb botlás miatt szemrehányásokat tett feleségének, ki mint az asszony mindig, következetesen tagadott mindent, ez a megcsalt férjet oly dühre ingerelte, hogy közeli asztalról kést ragadva, nejét a honalj táján megsebezte. Aztán egy közeli fára felakasztotta magát. A megszurtt nő veszélen kívül van.

— **Róssa Imre** szeged-alsóvárosi kömüveslegény az utcán két revolverlövessel agyonlőtte Csala István építőmesternek 18 éves, szép szöke, Erzsike nevű leányát. Imre megkérte Erzsikét, ki szeretett, de nem kapta meg, mert lumpnak tartották. Tették indoka a keserűség. Az utána küldött rendőrök láttára aztán magát is agyonlőtte.

KÖZGAZDASÁG.

— **A megyei és környékbeli** pénztételeket s egyéb bármilyen egyeteket teljes tisztelettel arra kérjük, miszerint kimutatásait és egyéb a nyilvánosságra szánt értesítéseiket lapunkkal is közölni sziveskedjenek. Mindig az illető vállalatok érdekében tesszük, hogy értesítéseik mentől nagyobb körben elterjedjenek s lapunk politikai pártállásának ebben mitsem szabad határoznia.

— **Jász-Nagy-Kún-Szolnokmegye** gazdasági egyesülete igen ajánlatosnak látszó gyümölcs- és egyéb fa-árjegyzéket küldött be hozzánk, melyet az érdeklődőknek szerkesztéségi helyiségünkben részletes áttekintés végett szívesen bemutatunk.

— **A zalamegyei gazdasági egyesület** október hó 2-ik, 3-ik napjain Zala-Egerszegen gyümölcs, szőlő, bor-kiállítás, ugy szőlőmivelési és szüretelési eszköz s gépkészítést rendez. Minden kiállított s érdemesnek tartott tárgy minden kivétel nélkül részesítettik jutalomban és pedig pénzbeli díjakban vagy dicséret oklevélben, mi az elismert érdem fokozata szerint osztatik ki. Bővebb értesítést az egyesület igazgatósága szívesen ad.

— **A fiumei kikötők nagyobbítása** ismét szóban forog, fölmerült, hogy a képviselőház pénzügyi bizottságának tagjai az ülésük elején leránduljanak Fiumébe, személyesen meggyőződést szerzendők a kikötők állapotáról. — A közlekedési miniszter Hieronymi államtitkár kíséretében Fiumébe utazott szemle végett.

Piaci heti-árak Kaposvárott.

— Aug. 23. —

(Hivatalosak.) Buza 10.80. Rozs 9.80. Arpa —. Zab 7.—. Kukoricza 6.—. Hajdina 7.— métermázsánként.

IPAR, MUNKA, VÁLLALKOZÁS.

— **Az orsz. nőparkiállítást** Budapesten a lefolyt két ünnep alatt 5000 ember látogatta meg.

— **Debreczenben** fényes sikerrel folyt le a hazai kézműiparosok egyleteinek IV-ik vándorgyűlése. Ötvenkét szaktestület s 250-nél több kiküldött vett részt az összejövetelben. A kiállítás is pompásan sikerült. Bismarck Vilmos gróf, a német bir odalmi kancellár ép ott időző fia szinte megtekintette a kiállítást. Hogy dicsérte, azt hozzáad, se kell tennünk, a dolog érdeme azonban nem abban van, hanem abban, hogy a mozgalom az ahhoz érték előtt is minden várakozáson felül sikerült.

SZÓRÁKOZÁS.

Egy sár titka.

(Folytatás.)

II.

— Csalódtam volna e? — kérdé ekkor szenvedélytől ittasultan Rudolf. —

— Nem mondom, hogy kivesse ön szívéből a hitet, ha az önt boldoggá teheti; de én ígéretet... nem teszek.

— Tehát nem szeret? — jajdult föl az ifjú s szava csaknem elnémult a fájdalomtól, miközben térdei megcuklottak, hogy csaknem le roskadt.

— Nem szerethetem önt báró, nincs többé hatalmamban, — mondá a nő határozottan, miközben szép keble zsibongó fájdalomtól zilált s szemei elhalón csukódtak le. — Nem, nem ígérhetek önnek semmit! — tevé utána suttogva és elvonta kezét az ifjútól s néhány lépést hátrafelé húzódtott előre.

Rudolf báró fölisszent erre a vallomásra. Nem bírt többé a fájdalom kitörésével, két kezét ökölre fogva szorította égő homlokához.

— A földön nekem jutott a legnagyobb szenvedés! — mormogá megtört, tompa hangon. — Halálítéletem volt ez, grófnő! — tette utána vontatott, csöndes hangon. — S én mégis áldom a szívet, áldom az ajkat és áldva imádom a lényt, ki tovább nem ringatja szívemet e meddő csalódásban s nyíltan és őszintén kimondja előttem, a mit érez. A nagy tisztelet, a melylyel ön iránt viseltettem, e perczen százszorta fokozódott s a bámulat, melylyel fenkölségének hódoltam, e pillanattól kezdve rajongássá növekedett nálam, grófnő. Bocssássa meg, hogy eszemet elvettem a szenvedély s anyai leplezetlenséggel bátoroktam kitárni szívemet. Én hibámat beismerem.

A báró körülnézett s támoogyva az ajtó felé fordult. Még egyszer megállott, a grófnő felé tekintett, ki egy helyben, mereven állott helyén s megilletődve a földre szegezte szemeit... azokat a szép, lobogó tűző szemeket, a miknek színe mintegy káprázatos szivárványként ragyogott az ifjú előtt.

Csakhogy azok a szemek most nemcsak ragyogtak az előtt, a ki látta, mint a szivárvány, hanem égették is ott, a hova sugaruk vetődött. mint éget a parázs, a nap.

— Nem vagyok jogosítva önt vigasztalni, báró! — suttogá Szeréna grófnő szelid megindulással. — Az életben fog ön találni életet, mely mihamarább elfeledtetni önnel e kellemetlenséget, melyet talán e perc okozott. Szépséggel, vagyonnal és kellemel bíró nők közt válogathat ön s szerencsésnek fogja magát érezni mind-egyik, ha rámosolyog a szerencse, hogy szívével a szerelem az ön nemes és férfias szívével köti össze. Legyen ön boldog, én csak azt kívánhatom, és szívből kívánom is.

Megtordult s a kandallóhoz húzódtott, ott egy karszékebe ereszkedett.

Kálmáni báró egy pillanatig még vesztegelt; talán erőt gyűjtött. Hanem aztán leküzdte szenvedélyének legnagyobb indulatát és kezét a kilincse réve, kinyitotta halkan az ajtót, — s eltávozott. Talán még köszönni is elfelejtett. Leg-alább hallani nem lehetett szavát.

A boldogtalan ifjú kifelé támoogyott a kastély hosszú folyosóján végig, melyen föl-váltva két oldalról még akkor is világított a számtalan czipra mécs.

A grófnő pedig egy ideig melán és bánatosan ott maradt a puha karszékekben s mereven elnézte, amint a kandallóban ropog a tűz és szikrát hány a jól kiszáradt tuskó, miközben ropogó zenéje... mintha ezer apró ördög járna czipra tánczot, vagy balletre kelnének az apró boszorkányok s ropogtatnák a sátán urfiak csontjait, amint szilajon körülkarolják a derekukat: krop, krop, krop...

Nagyon mulatságos ezt hallgatni.

A kinek a szíve, hangulata hozzá vall.

Szeréna grófnő pedig még olyanformát is érezett hozzá, mintha az a láthatatlan boszorkány-ropogás visszahangzanék az ő szívében és azt mondaná vizshangul valami, a megrepedéssel fenyegette, hogy „krop-krop!”...

... Aztán úgy találta, hogy a szobában a pompásan lángoló tűz mellett is hideg van.

Nyugtalanul fölemelkedék helyéről s a csöngettyűhöz lépett. — A komornát hívta be.

„Mennyire sajnálom! mennyire fáj a szívemnek, hogy ily könyörtelenül és ilyen hidegen vissza kellett utasítanom ajánlatát! — suttogá magában, mialatt a komornát várta be. — S még azt mondtam neki, hogy nem szerethetem! Hát ugyan kit lehetne szeretni bármely nőnek, ha nem épen Rudolf bárót, a férfiak e legszeretreméltóbbikát! kinek erélyére rábiztam életem jobb felét; ha nem épen egy ilyen férfit, a kiben az ész és a szív egy egyesül s a nemességnek és becsületességnek, a testi és lelki fölénynek anyi tulajdonát összpontosítja lényében?”

Kedvtelenül, mint a ki makranczból valami olyant cselekedett, amit később megbán, meg-rázta kissé bájos fejét s a kandallóhoz lépett vissza és sajátkezűleg pár hasáb fát dobott a parázsra.

„Milyen hideg is van idebenn!”...

Aztán egy perczig ismét úgy maradt álló helyén.

Ott a kandallóval szemben egy kis asztalka állott, azon az asztalon zenélő óramű. S mikor a bájos nő épen arra akart fordulni, hogy megtekintse, — az idő mennyire jár: az óra két mutatója függélyesen vesztegelt s mély, lassu, rezgő hangon verni kezdte a „hosszu” tizenkettőt.

Ejfélt tehát.

No, ez a kísértetek órája.

Ez az az óra, a mikor azok a demonok és azok a rosz tündérek, a miktől Szeréna grófnő a bárót féltette és önmagát, hogy nem akart vele kimenni a holdvilágra sétálni, meg szoktak jelleni a várromon s a holdsugarban megtűrődnek, tánczolni és ugrádoznak széles jó kedvökben... Vajjon Rudolf báró merre is távozott, nem-e épen a várromok közé? — gondolta a grófnő.

A mire viszont az óra okos melancholikus taktusban rápendítette pajzán csengő ezüst hangon azt a különös nótát, mintha őt akarta volna boszantani, hogy

„Nem szeretem, nem szeretem,
Nem is fogom sohase“...
(Folytatjuk.)

Szerk. üzenetek.

G-t (vsa.) Elküldött.

H. P. Hubbard (Amerika, New-Havren.) Nix deutsch. Brilliant nuptials wreath and marriage. „I take my hat and go.“

K-k P-1 (Szvs.) „Ühüm,“ mondanád te. — Ugy van.

t-u (Trn.) Nem, nem, nem.

N-r G. (Bpst.) Ön olasz dala most — igaz — idő-szerű. Kár, ép oly rosz.

O-r Zs. Elment.

„Önkéntes“ A „Nagy-erred“ a 60-ik és pedig e gri, eo ipso magyar: A 35-ik erred nem magyar, de hogy milyen, nem tudjuk.

Oztyány Mihály ur (Nytr.) Levél ment.

X. (hlyb.) Egészen magánügy. Nem adható.

V-n (hlyb.) Deito.

Vancsó János (Vrsvr) és Malerosik József jegyző urnak (Galgóc.) Magánlevél megy.

Kor-y Gyula urnak (Nyrs.) Mindig küldve volt.

A-n J-f urnak (Ngy-t.) Teljesítve lett. Száraz a kalamus? Valami hír elkele.

Vörös K. (sgor.) Az itteni gymnázium dolgát titokban tartják előtünk. Van rá okuk. Hanem majd utána nézünk, hogy szolgáltatára lehessünk önnök.

Jász-Nagykun-Szolnokmegyei gazd. Egylet. — Megkaptuk.

Cs-ts J-n urnak (Cskny.) Elküldötett.

Dr. St. (Lkes.) Elment.

?1 (hlyb.) Kérjük gyorsan a folytatást.

Kadarkuti. Ön így zeng:

„Verse irok verset, de hi

Aba irok“ stb.

Mariška még se szereti meg. Hm. Tán így jobb:

„Né irion ön verse verset“ íá

Ba. S megszereti a Ma

Riska.“ — Mi? De bizony ez sincs jól. Ha-

nam az öné se.

D. (blgr.) Lapunk semmiféle intézetnek nem hivatalos közlönye. Ennek csak a szaklapoknál van értelme. Másoké gescht, semmi egyéb.

Roth S. Mór tan. urnak (Tpsny.) Utolsó perczben kaptuk.

NYILT-TÉR. *)

I.

Ováry József volt végrehajtó, Budapesten pedig mint drabant alkalmazva, Kaposváron borotválja a közönséget. Az itt alakult **munkás képző- és segélyező-egylet** főjegyzőjeül választotta s ő azzal kezdte működését, hogy gyűjtő-íveket csinált és szedte a pénzt az egylet részéről, de jobbnak látta azt saját céljaira elkölteni. A pénzt úgy helyben, mint vidéken szedte s többek közt Sárdra irt Somssichnak, a ki mint alapító-tag küldött 20 forintot, úgy szintén Heisler és Jankovich is stb., de Ovári mind a kapott pénzt fölhasználta.

Ez nem volt elég, miután ő akként csak egy helyen volt alkalmazva mint főjegyző. Hanem egy gyűlést hívtak össze a helybeli kalvinisták egy **imaház** építése érdekében, hol Ovári is részt vett, mert számított rá, hogy szinte jegyző lesz, vagy presbiter. Miután számításával megbukott, ezt azzal boszulta meg, hogy **katholikus-egylet** alakítására tett lépéseket s e végett fölkereste Melhárd Gyula fötisztelendő tanár urat is. Rögön irt leveleket mindenfelé, hogy az egylet megalakult s Jankovich is küldött erre a szent célra 10 frtot, továbbá a kalocsai érsek és többen voltak megkeresve.

E közben azonban a munkás-egyletnél föfedezték a sikkasztást, Ovári két napra le lett tartóztatva, de az elnökség restelte az ügyet s gyűlésben elhatározta, hogy ha Ovári a városból azonnal elutazik és egy év alatt a pénzt részletekben megfizeti, akkor további lépéseket nem tesznek ellene. Most kérdem én: vajjon az **Elnökség** helyesen cselekedett-e és erre a kérdésemre itt nyilvánosan választ kívánok az igen t. Elnökségtől, nem különben figyelmeztetem, miszerint sziveskedjék S o p r o n b a utána kutatni, ha Ováriról többlet kívánnak tudni. Ennyit egyelőre, míg a feleletet megkapom.

KAPOSVÁR, 1881. aug. 20.

EGY ÉRDEKELT.

II.

Főtisztelendő **Melhárd Gyula** lelkész-tanár urat tisztelettel felhívjuk: sziveskedjék nyilatkozni arra nézve, mennyi igaz belőle, hogy ő a létesülni készült katolikus-egyletnél előfordult sikkasztásról tudtával birt és azt szándékosan elhallgatta? És miért?

KAPOSVÁR, 1881. aug. 20.

EGY MÁSIK ÉRDEKELT.

*) E rovatban közöltékért a szerkesztő semmiféle felelősséget sem vállal. Szerk.

Laptulajdonos: SZALAY IMRE.

Szerkesztő és kiadja:

KRÁTKY JÁNOS.